Slovenská technická univerzita v Bratislave

Fakulta informatiky a informačných technológií

Ilkovičova 2, 842 16 Bratislava 4

Zadanie č. 4 **Dopredný produkčný systém**

Ondrej Harnúšek

ID: 79545

Študijný program: Informatika

Ročník: 2

Krúžok: Po 16.00-17.50 1.30a(LSS1) Predmet: Umelá inteligencia

Ak. rok: 2016/2017

Zadanie

Úlohou je vytvoriť jednoduchý dopredný produkčný systém, ktorý na základe odvodzovacieho pravidla modus ponens (pravidlo odlúčenia) odvodzuje zo známych faktov a produkčných pravidiel nové fakty. Produkčný systém ako program nepozná konkrétne pravidlá ani fakty! Pozná len formalizmus, v tomto prípade štruktúru pravidiel a faktov a spôsob ich spracovania. Pozná akcie pridaj, vymaž, a správa, ktoré sa môžu vykonávať, lebo tie patria do opisu formalizmu.

Použitý algoritmus

Hlavná metóda sa nachádza v triede Runner. Trieda slúži na načítanie vstupných údajov zo súboru a vytvorenie bázy pravidiel a faktov. Následne sa vytvorí objekt triedy Inference, v ktorej sa vykonáva samotný cyklus odvodzovania.

```
public static LinkedList<Rule> rules_base;
public static LinkedList<Expression> facts_base;
/**

* Algoritmus inferencie dopredneho produkcneho systemu
*/
public Inference()
    for(int i=0; i<LIMIT; i++)
        LinkedList<Binding> allInstances = new LinkedList<Binding>();
        allInstances = generateAllInstances();
        filterInstances(allInstances);
        if(allInstances.isEmpty()) return;
        allInstances.get(0).executeActions();
```

Trieda obsahuje bázu vstupných pravidiel a faktov. Algoritmus pozostáva z cyklu v ktorom postupne:

- 1. vytvorí zoznam aplikovateľných inštancií naviazaním všetkých pravidiel na všetky fakty.
- 2. odfiltruje inštancie, ktoré určí metóda needFilter(). Sú to tie, ktoré chcú vykonať výhradne akcie, ktoré pridávajú fakty už v báze obsiahnuté, vymazávajú fakty v báze neobsiahnuté a akcie typu správa.
  - Taktiež sa odfiltrujú duplicitné inštancie.
- 3. ak sa už žiadne aplikovateľné inštancie v zozname nenachádzajú cyklus odvodzovania končí
- 4. vyberie sa prvá inštancia zo zoznamu a vykonajú sa jej akcie.

Reprezentáciu údajov problému

Pri načítaní vstupných údajov zo súboru sa štruktúrovaný text namapuje na objekty rôznych tried.

Základnou triedou je Expression, ktorá obsahuje výraz - zoznam slov a vykonáva operácie nad ním. Trieda reprezentuje fakt, elementárnu podmienku pravidla alebo elementárnu akciu.

Ďalšou triedou je Action, ktorá predpisuje triedam AddAction, DeleteAction a MessageAction metódu execute(). Túto metódu implementujú jednotlivé triedy podľa svojho druhu. Prvé dve pracujú nad bázou faktov a tretia vypisuje správy do súboru.

Trieda Rule vykonáva operácie nad pravidlom. Obsahuje meno, zoznam elementárnych podmienok a elementárnych pravidiel. Obsahuje metódu setBindings(), ktorá rekurzívne na každé pravidlo naviaže fakty a vytvorí aplikovateľné inštancie.

Prvé volanie metódy posiela: i=0, čo je index v liste elementárnych podmienok. Ďalej prázdny list naviazaní a prázdnu HashMapu premenných.

```
/**
    * Rekurzivne prechadza elementarne podmienky a nacita premenne
    */
private void setBindings(int i, LinkedList<Binding> binds, HashMap<String, String>
vars) {
    if(i >= conditions.size()) {//prešiel úspešne cez podmienky
        binds.add(new Binding(this, vars));
        return;
    }
    for(Expression fact : Inference.facts_base) {
        HashMap<String, String> myVars = new HashMap<String,String>(vars);
        if(setVariables(conditions.get(i), fact, myVars)) {
            setBindings(i+1, binds, myVars);
        }
    }
}
```

Metóda setVariables() postupne prechádza slovami elementárnej podmienky a slovami faktu. Porovnáva ich a premenné ukladá do HashMapy. Taktiež kontroluje platnosť špeciálnej podmienky <> ?X ?Y . Ak sa úspešne naviažu, zavolá s inkrementovaným indexom.

Poslednou triedou je Binding, ktorá reprezentuje aplikovateľnú inštanciu. Obsahuje pravidlo a HashMapu premenných, ktoré sú na pravidlo naviazané.

Vstupné údaje

Program podporuje prácu na rôznymi doménami. DOMAIN = {"family", "vehicle", "blasphemy"}; Vstupné údaje – pravidlá a fakty, sa nachádzajú v priečinku pomenovanom podľa domény. Výstupné správy sa ukladajú do súboru. Do konzoly sa vypisujú interné údaje programu- aktuálne fakty a inštancie.

Program prijíma ako vstupný parameter index domény nad ktorou pracuje.

Zhodnotenie riešenia

Program podporuje akcie typu *pridaj, vymaž a správa*. Program je možné jednoducho, pomocou polymorfizmu rozšíriť o ďalšie typy akcií. Podporuje tiež špeciálnu podmienku <> ?X ?Y . Program bol použitý na doméne *rodinné vzťahy, fiaty* a na vlastnej, ktorá je pribalená k projektu. Riešenie je overené vzorovými výstupmi programu na stránke predmetu.